SUSPENDAREA EXECUTĂRII ACTELOR ADMINISTRATIVE INDIVIDUALE CONTESTATE

Cristian BABIN

CZU: 342.924 babincristian98@gmail.com

The institution of the suspension of unfavorable individual administrative acts is an invention of the legislator under which the court gives an assessment of the lack of legal effects of the contested administrative act until the trial. The examination of the request for suspension of the individual administrative act is a special procedure, with a summary character, in which the court's role is limited to ascertaining the urgency of the requested measures and it preventive nature.

Dreptul de a solicita instanței de judecată suspendarea actului administrativ constituie o veritabilă garanţie împotriva abuzurilor autorităţii administrative, ale cărei acte de autoritate au caracter executoriu [1, pct.59].

Instituția suspendării actelor administrative individuale defavorabile reprezintă o invenție a legiuitorului, în temeiul căreia instanța de judecată dă o apreciere lipsirii de efecte juridice a actului administrativ contestat până la judecarea fondului cauzei; or, anume la această ultimă dată se va determina, după caz, ilegalitatea actului emis. În acest mod, s-a pus la dispoziția justițiabililor afectați de actul administrativ individual defavorabil emis un instrument de conservare a situației existente în ipoteza planării unor suspiciuni rezonabile că executarea acestuia ar fi în stare să producă o prejudiciere iremediabilă a drepturilor acestora.

Dispozițiile legale prevăzute la art.172 şi 214 din Codul administrativ enunță temeiurile de admisibilitate a cererii de suspendare a executării actului administrativ individual:

1) prezența unui act administrativ individual defavorabil comunicat destinatarului;
2) depunerea unei cereri de suspendare în forma scrisă;
3) competența jurisdicțională materială şi teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
4) iar în cazul contestării actului administrativ cu cererea prealabilă, autoritatea publică competentă cu soluționarea acesteia a refuzat cererea de suspendare sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul prevăzut de lege.

Mai mult ca atât, în ipoteza în care se depune o cerere de suspendare a actului administrativ individual defavorabil, reținem că instanța de judecată nu se va limita doar la analiza condițiilor de admisibilitate a cererii de suspendare, dar va purcede şi la analiza întrunirii condițiilor de admisibilitate a viitoarei acțiuni în contencios administrativ prin prisma art.207 din Codul administrativ.

Totuși, în Codul administrativ în redacția actuală nu există o prevedere legală care ar limita numărul de cereri de suspendare care pot fi depuse în cadrul examinării unei cauze. Prin urmare, s-au putea crea situația în care reclamantul înaintează în mod regulat cereri de suspendare pentru a beneficia, până la soluționarea acestora, de efectul suspensiv al lor. În acest mod, depunerea repetată a cererilor de suspendare a actelor individuale defavorabile ar deveni un instrument abuziv în mâna reclamantului pentru a lipsi de efecte juridice în mod artificial un act administrativ individual defavorabil contestat.

Considerăm că pentru a evita situațiile abuzive indicate *supra* este necesar de a reglementa interdicția de a formula cereri de suspendare a executării actului administrativ individual defavorabil succesive pentru aceleași motive. Astfel, ar urma a fi reglementat faptul că o cerere repetată în cadrul aceluiași litigiu în fața instanței de judecată nu poate beneficia de efectul suspensiv al cererii de suspendare a executări actului administrativ individual defavorabil.

Având în vedere că redacția actuală a Codului administrativ nu leagă producerea efectelor încheierii de suspendare emise până la înaintarea acțiunii de contencios administrativ de însăși depunerea acțiunii, considerăm că prevederile art.214 din Codul administrativ urmează a fi completate cu alin.(5^1), potrivit căruia:

„(5^1) Sub rezerva art.214 alin.(7), dacă termenul de suspendare a actului administrativ individual defavorabil nu este determinat, suspendarea încetează de drept:

a) Din momentul emiterii Încheierii prin care se face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului;

b) Din momentul emiterii Hotărârii prin care acțiunea în prima instanță a fost respinsă;

c) Din momentul rămânerii irevocabile a Hotărârii prin care acțiunea în prima instanță a fost admisă”.

Referitor la posibilitatea derogării de la prevederile Codului administrativ referitor la procedura contenciosului administrativ, considerăm că derogări de la aplicabilitatea prevederilor Codului administrativ sunt admisibile numai în limitele exigențelor legale cumulative prevăzute de art.2 alin.(2) din Codul administrativ. În mod evident, rezultă că numai anumite aspecte ale activității administrative (nu și ale procedurii contenciosului administrativ) pot fi reglementate prin derogare de la Codul administrativ, dacă există cumulativ patru condiții:

a) domenii specifice de activitate;

b) norme legislative speciale derogatorii;

c) reglementarea derogatorie să fie absolut necesară;

d) reglementarea să nu contravină esenței Codului administrativ.

Respectiv, considerăm că nici prevederile art.23 alin.(2) din Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare, nr.192 din 12.11.1998 [2], nici art.12 din Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, nr.308 din 22.12.2017 [3], nici art.11^1 alin.(3) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, nr.548 din 21.07.1995 [4], nu întrunesc principiul enunțat la art.2 alin.(1) și (2)

din Codul administrativ, reglementarea indicată fiind în disonanță cu garanțiile oferite de Codul administrativ.

Observăm că reglementările Codului administrativ prevăd posibilitatea derogării de la prevederile acestuia doar în ceea ce privește activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate, nu și în ceea ce privește procedura contenciosului administrativ. Or, procedura contenciosului administrativ este reglementată în exclusivitate de prevederile Codului administrativ. Mai mult ca atât, prin o abordare contrară în care în legile speciale ar exista prevederi speciale derogatorii în ceea ce ține procedura de contencios administrativ, ar cădea în desuetudine prevederile art.2 alin.(1) și (2). Însă, potrivit interpretării teleologice, normele juridice se interpretează în sensul în care produc norme juridice, nu în sensul în care nu produc. Mai mult ca atât, legiuitorul în conținutul art.214 a prevăzut norme speciale în raport cu unele domenii specifice de activitate. Anume, art.214 alin.(8) din Codul administrativ prevede categoriile de acte ale Băncii Naționale a Moldovei care nu pot fi suspendate. În mod similar, dacă voința legiuitorului era să stabilească prevederi derogatorii referitor la alte domenii specifice de activitate în ceea ce privește procedura contenciosului administrativ, urma să prevadă acestea în conținutul Codului administrativ. Mai mult ca atât, dispoziția art.214 alin. (1) teza 2 nu prevede posibilitatea aplicării unei norme speciale; or, aceasta nu prevede că aplicabilitatea acesteia depinde dacă legea specială nu prevede altfel.

La acest aspect, considerăm că legiuitorul urmează să adapteze legile speciale derogatorii de la prevederile Codului administrativ, în sensul în care primele să conțină doar derogări referitoare la activitatea administrativă, nu și la atribuțiile instanței judecătorești la examinarea litigiilor de contencios administrativ.

Or, aceste disonanțe dintre legile speciale și prevederile Codului administrativ în ceea ce ține de examinarea litigiilor de contencios administrativ, reprezintă o nerespectare a prevederii art.257 alin.(3) lit.a) din Codul administrativ care prevede că „(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la publicarea prezentului cod: a) va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezentul cod".

Referințe:

1. Hotărârea Curții Constituționale nr.18 din 11.12.2012 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea contenciosului administrativ, nr.793-XIV din 10.02.2000 (Sesizarea nr.20a/2012). În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* 2013, nr.6-9, art.01.
2. Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare, nr.192 din 12.11.1998. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* 1999, nr.22-23, art.91.
3. Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, nr.308 din 22.12.2017. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2018, nr.58-66, art.133.
4. Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, nr.548 din 21.07.1995. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* 2015, nr.297-300, art.544.

Recomandat
***Elena BELEI,** dr., conf. univ.*